

PATENTNI SPIS BR. 1954.

Ing. Josip Tavaszy, Budimpešta i ing. Hermann Balog, Diesöszentmárton, Ugarska.

Ručni aparat za odsukanje ležajnih čepova.

Prijava od 27. februara 1922.

Važi od 1. maja 1923.

Pravo prvenstva od 1. marta 1921. (Ugarska).

Predmetom je nazočnog pronalaska ručni aparat za odsukanje pregrijanih ležajnih čepova na željezničkim vozilima na licu mjesta. Kod dosele uporabljanih sličnih aparata moralo se je pregrijani vagon pretovarivati, odvući u najbližu željezničku popravionu, tamo iskopčati i providiti s novim parom kotača ili ako ga se ne bi odvučlo u popravionu, moralo ga se je barem istovarivati, iskopčati, izvaditi kotače i tako odsukati. Kod aparata, koji je predmetom ovog pronalaska, mogu svi ti poslovi da izostanu, jer se on daje tamo, gde je pregrijani vagon morao stati, b z istovarivanja ili iskopčanja nakon jednostavnog odstranjenja ležaja, pričvrstiti izmed u ležajnih vila na ležajnom čepu i tako čep točno odsukati. Ispadom spomenutih predradnja nada se kod svakog pregrijanog vagona znatna prištednja vremena i nadnica.

Predmet je pronalaska na nacrtu prikazan u jednom primjeru izvedbe i to:

Fig. 1 je uzdužni prerez aparata, djelomično pogled sa strane, kako je za uporabe pričvršćen na ležajnom čepu;

Fig. 2 je pogled na aparat s prijeda;

Fig. 3 prerez, dijelom kroz motajicu i suport, a dijelom kroz stražnju nateznu glavu.

Čovjek uhvati aparat za okvir obočja 1, digne ga i turi izmedju ležajnih vila 18 na čep, koji treba odsukati, sve dok se gornji dio stražnje natezne glave položi na vrat čepa. Na to se uturi mala četverouglasta spojka 3 u zupčanik 4 i doljni mali zupčanik 5 u zupčani vijenac motajice (bubnja) 6, pa se

okretanjem ručke 7 poganjaju na suprotnoj strani ležeći pužni vijci 8, koji pomoću pužnih kola 9, smještenih u stražnjoj nateznoj glavi 2, poganjaju centrično namještenje stezne čeljusti 10 i pritisnu na vrat čepa. Onda se vršak na prijed smještenog šarafa 11 utisne u rupu čepa i po tom je aparat potpuno čvrsto i centrično pritisnut na čep. Kada se mala spojka 3 potisne natrag, a tako i mali zupčanik 5, prestaje funkcija natezne sprave i okretanjem ručke 7 stavlja zupčanik 4 u stražnjoj nateznoj glavi 2 smještenu motajicu u pogon. U ovoj motajici pomiče se u provodniku suport noža 12, čije se pomaknuće naprvo zbiva automatski po provodnoj vretenici 15 tako, što je na kraju vretenke smješten na pr zvjezdasti kotač sa četiri šiljka, pa kod svakog potpunog okretaja motajice 6 udari jedan šiljak na čvrsti čep 15, providjen s kolutnicom, usljed čega provodna vretenka 13 okrene za 1/4, odn suport pomakne za 1/4 podizaja vijka naprvo. Kod slijedećeg se okretaja motajice 6 opetuje ovaj postupak, tako da se iza svakog okretaja motajice 6 suport pomakne naprvo za 1/4 podizaja provodne vretenke.

Iz toga se naravno nada se, da se natezna snaga već prema podizanju provodne vretenke i broju šiljaka na zvjezdastom kotaču daje po volji mijenjati. Nož, koji se nalazi u suportu 12 daje se pomoću vijka 16 namještat i pomoću šarafa 17 učvrstiti. Za odsukavanje užljebina čepa služe fasonirani noževi. Ako se aparat upotrebljava stalno na

jednom mjestu, pa ako tamo imade električne snage, može se poganjati i s električnim motorom.

PATENTNI ZAHTEVI:

1.) Ručni aparat za odsukanje čepova kod Pregrijanih osnih čepova na željezničkim vozilima, naznačen tim, da za odsukavanje čepova služi cilindrična šuplja motajica (6), koja ima u jednom ili u više uzdužnih izrezaka jedan ili više nožnih suporta (12) koji se pomiču po vi kastoju vretenca (13) i po zvezdastom kotaču, a noževi su upravljani unutra, dočim je motajica skupa s njezinim okvirom i nateznom aparatom načinjena tako, da se aparat daje i medju najužim ležajnim vilama željezničkih vozila centrično smjestiti, nategnuti i poganjati

2.) Aparat za odsukanje čepova prema zahtjevu 1.) naznačen tim, da se utvrđivanje aparata u jednu ruku na vratu čepa, koji nije izvrnut istrošenju, a u drugu ruku u rupu osovine pomoću predviđenog centralnog nateznog naredjaja zbiva tako, da je na kraju

okvira u obliku U predviđena prstenasta natezna glava (2) medju čija se dva krila pomoću pužnog kola (9) i pužnog vijka (8) centrično na vrat čepa pritisnu dve stezne čeljusti (10), dočim se na početku okvira u obliku U centralni šiljasti zavrtanj pritisne u rupu osovine.

3.) Forma izvedbe aparata prema zahtjevu 1) i 2) naznačen tim, da jedan te isti pogonski naredjaj služi i za poganjanje natezne sprave i za odsukavanje n. pr. tim načinom, da na motajici smješten zupčanik kod pokretanja natezne sprave radi kao jednostavni prenosilac sile, pak pomicavi mali zupčanik istora promjera kao vretenka, koja služi za pogon motajice, okreće istom brzinom, kojom se giblje vretenka, usljed čega se osovina, spojena s vretenkom i ona, koja je spojena s drugim malim zupčanikom jednolično pokreću, te pomoću pužnog vijka i pužnog kola pritisnu obe natezne čeljusti jednolično na osovinu, dok se kod normalnog rada oko odsukavanja dijelova, koji služe za pokretanje natezних čeljusti, daju iskopčati.

Fig. 1.

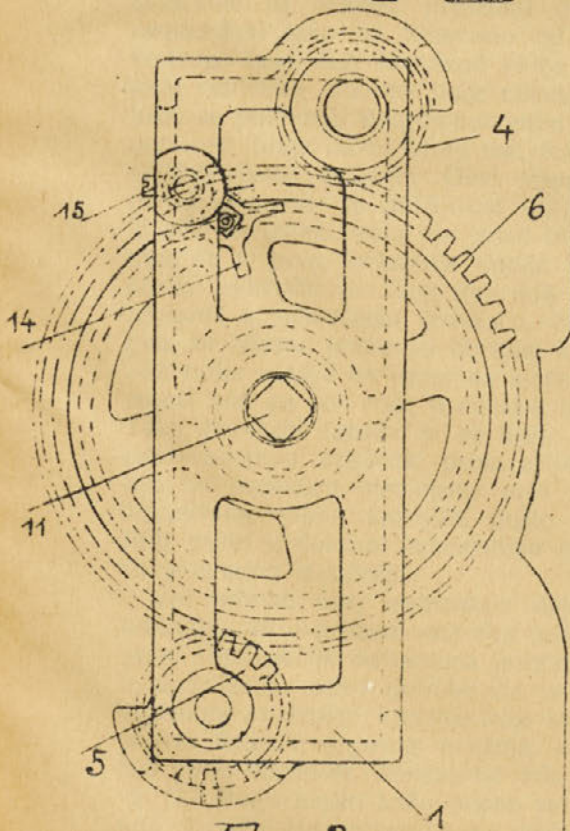
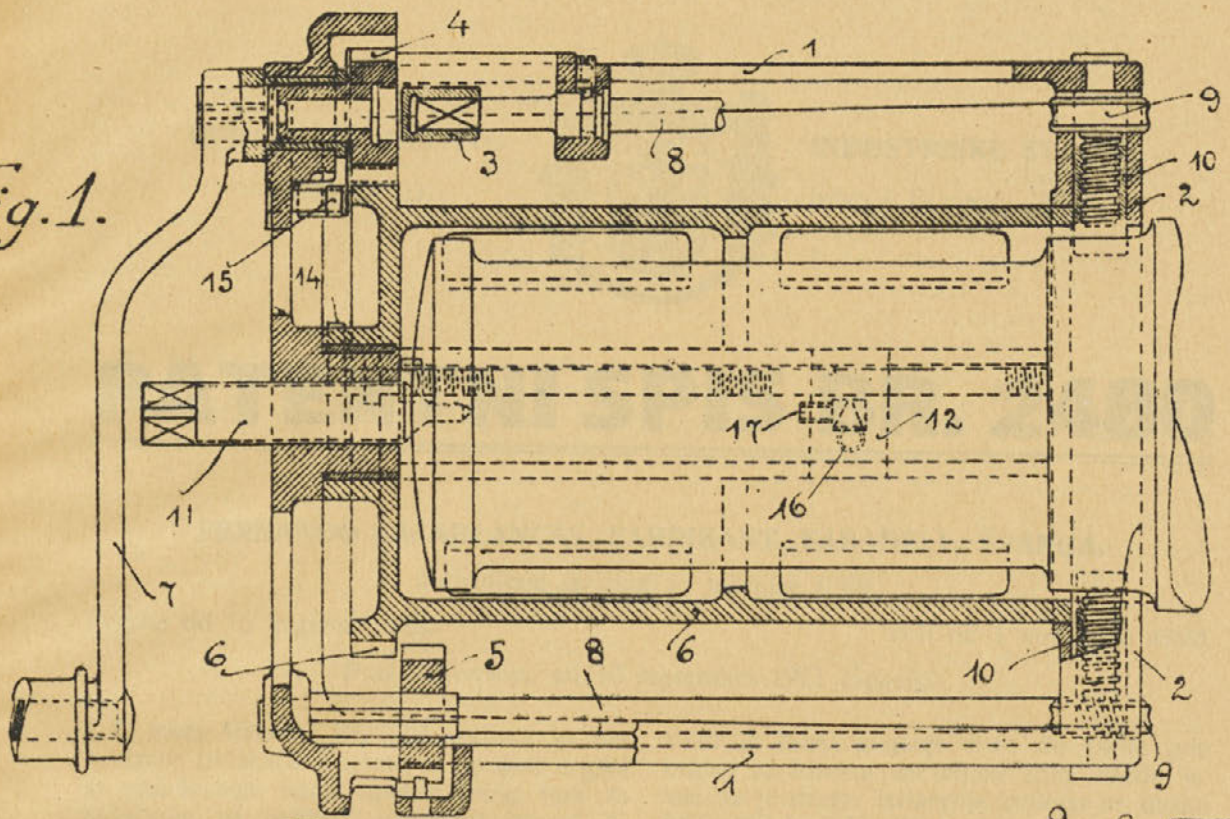

Fig. 2.

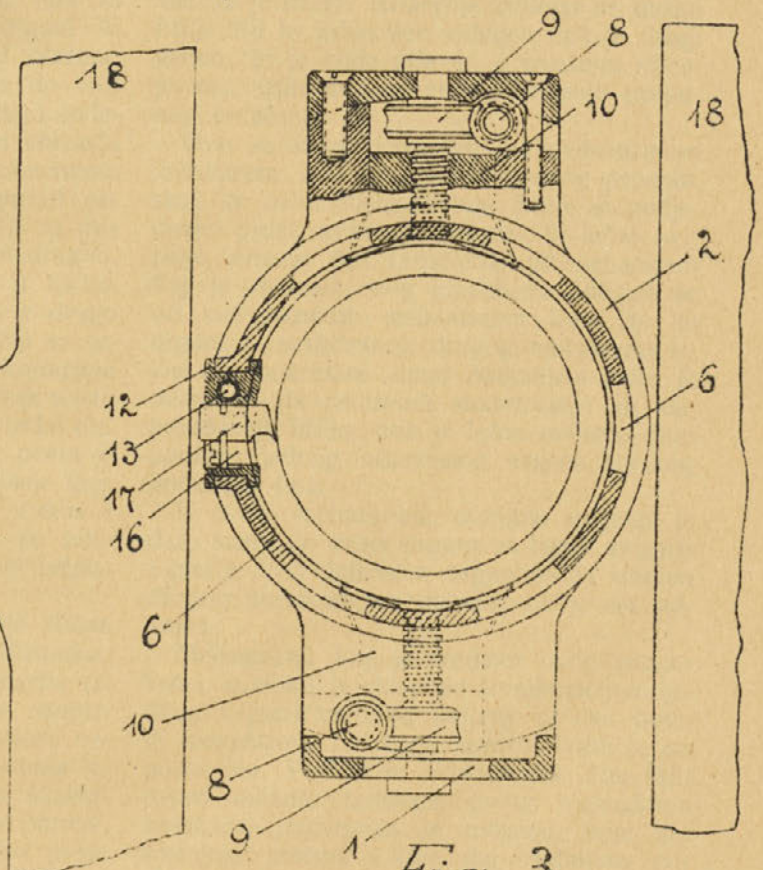

Fig. 3.

